

Det juridiske fakultet

her

Høringsuttalelse til Innstilling fra arbeidsgruppen for 5. studieår.

Viser til ovennevnte innstilling med høringsfrist er 23. april d.å.

Endringsforslagene – opprettelse av en «linje» i strafferett og straffeprosess og etablering av fordypningsfag – berører bl.a. Påtalerett, Politirett og Rettergang (straffeprosess). Jeg er fagansvarlig på førstnevnte, og foreleser på de to øvrige. I tillegg veileder jeg stormaster- og masterstudenter i disse fag.

Forslaget til endringer på 5. studieår er basert på et ønske om et femte studieår som sikrer faglig fordypning, refleksjon og selvstendighet. «Målsettingen må være et femte studieår som ligger på et enda høyere faglig nivå enn de foregående studieårene, som siste trappetrinn i en helhetlig studieordning.»

Jeg deler fullt ut disse målsettinger, men det skisserte opplegget hva gjelder *den foreslåtte masteroppgavelinjen i strafferett og straffeprosess*, har dessverre svakheter som jeg mener vil undergrave de overordnede målsettingene.

Obligatorisk oppmøte

Jeg hilser velkommen forlaget om å innføre «betydelige elementer av obligatorisk oppmøte» på 5. studieår (særlig i fordypningsemnene). Fraværet av studenter på campus siste år slik det er i dag, gir ikke det beste læringsmiljø eller læringsutbytte.

Fordypningsemner/metode

Den foreslåtte modell med fordypningsemner på 20 sp. og spesielemner på 10 sp. bærer preg av å være et kompromiss. Dersom Politi- og påtalerett skal etableres som *fordypningsfag*, innebærer det – paradoksalt nok – at fagene reduseres med 10 sp. i forhold til dagens omfang. Samtidig som det forutsettes at fordypningsemnene også skal inneholde vesentlige deler av metodeundervisning. Det lar seg sikkert tilpasse, men jeg er ikke overbevist om at fordypningsemnene – *uansett linje* – bør reduseres for å gi rom for en etter mitt syn nokså ambisiøs og omfattende 10 sp. metode/opplæringsdel på masteroppgaven (med særskilt prøving og karaktersetting).

Arbeidsgruppen understreker behovet for dypere metodisk forståelse og at det derfor bør gis «store elementer av metodeundervisning som er tilpasset de enkelte linjene.» Om denne vektingen av en teoretisk metodedel vs. fordypningsfag lar seg forsvare. Det mener jeg den ikke, bl.a. pga. hvordan masteroppgaven på «linjen» er innrettet.

Til masteroppgavens plassering strafferett og straffeprosess-linjen

Forslaget på denne «linjen» – men ikke de andre – bygger på at studentene skal gjennomføre strafferett, straffeprosess og opplæringsdelen og deretter skrive sin masteroppgave, *før de har gjennomført fordypningsfagene*. Arbeidsgruppen fremhever selv at den «ideelle

plasseringen av masteroppgavekurset vil være helt til slutt i studieordningen». Men her blir dessverre de gode ambisjoner og målsettinger skutt ned av realitetene; «I dagens situasjon er det imidlertid ikke praktisk gjennomførbart, primært som følge av utfordringene med å finne veiledere.» Premisset beror likevel på flere forutsetninger (som er delvis berørt andre steder, bl.a. om veiledningstimer/- form, hvem som veileder mv.), som burde vært løftet frem og problematisert. I stedet forslås det uten videre en modell som etter mitt syn går på akkord med de grunnleggende formål, og som dessverre vil «koble» masteroppgaven fra fordypningsfagene (spesialemnene).

Semesterplasseringen av linjen, og masteroppgaven, mener jeg er derfor er veldig uheldig, særlig for realisering av de hensyn og målsettinger som er berørt ovenfor. Min erfaring er at svært mange studenter velger sitt masteremne med utgangspunkt i kunnskap og interesser fra gjennomført spesialemne. De er ofte best motivert for det, og profitterer godt, hva gjelder faglige og metodisk fordypning.

En stor og viktig del av rettsområdet vil bestå av fordypningsfagene. Det er arbeidsgruppens mål at studentene kan velge spesialemnener innenfor samme rettsområder som de skriver masteroppgave, og at «studentene sterkt anbefales å gjøre et slikt valg». Modellen hva gjelder strafferett og prosesslinjen gir – så vidt jeg kan se – helt begrensede muligheter til det (jf. innstilling s. 20-21).

Det bør etter mitt syn legges opp til noe større fleksibilitet slik at arbeidsgruppens «normalordningen» – fordypningsemner før masteroppgave – også kan bli normalordningen på *masteroppgavelinjen i strafferett og straffeprosess*. En reform av 5. studieår bør ta med seg det beste fra vår gjeldende ordning.

Bergen, 19. april 2021

Gert Johan Kjelby